

Møtedato: 22. juni 2023
Vår ref.:
2022/66-39

Saksbehandler:
Erik Arne Hansen

Dato:
15.6.2023

Styresak 74–2023

Budsjett 2023 – justering av rammer nr. 2

Forslag til vedtak

Styret i Helse Nord RHF inviteres til å fatte følgende vedtak:

1. Styret i Helse Nord RHF vedtar disponeringer i tråd med saksutredningen.
2. Styret i Helse Nord RHF tar de administrative bevilgningene til orientering.

Bodø, 15. juni 2023

Marit Lind
Administrerende direktør

Formål

Formålet med denne styresaken er å redegjøre for endringer i budsjettpremisser og andre forhold som foreslås håndtert i justert budsjett 2023.

Revidert nasjonalbudsjett

Prop. 118 S (2022 –2023) *Tilleggsbevilgninger og omprioriteringer i statsbudsjettet 2023* (revidert nasjonalbudsjett) foreslår flere endringer i bevilgninger til spesialisthelsetjenesten. Forslag til håndtering i saken forutsetter Stortingets vedtak.

Lønns- og prisvekst utover forutsetningene

I revidert nasjonalbudsjett (RNB) bevilges ekstraordinær kompensasjon for lønns- og prisvekst utover forutsetningene i statsbudsjettet. Det anslås nå en samlet vekst på 5,1 % (deflator), hvorav lønnsvekst 5,25 % og prisvekst 4,9 %. Opprinnelige forutsetninger har vært en samlet vekst på 3,8 % (deflator) hvorav lønnsvekst 4,2 % og prisvekst 3,0 %.

Basisbevilgningen økes med 176 mill. kroner. Dette foreslås fordelt til RHF og helseforetakene etter inntektsmodellene på linje med håndteringen av lønns- og prisvekst i *styresak 139-2022 Budsjett 2023 foretaksgruppen – rammer og føringer* (styremøte 26. oktober 2022). I tillegg justeres øremerkede tilskudd, og enhetspriser i aktivitetsbasert finansiering.

Reduserte pensjonskostnader og økt pensjonspremie

Oppdatert beregning av pensjonskostnaden for 2023 medfører en kostnadsreduksjon for Helse Nord på 145 mill. kroner. Reduksjon av basisramme nasjonalt følger nasjonal inntektsmodell og Helse Nord's ramme reduseres med 161 mill. kroner. For å ikke endre forutsetningene for helseforetakene midt i et budsjettår, foreslår adm. direktør at helseforetakenes basisramme reduseres tilsvarende kostnadsreduksjonen, mens negativ differanse på 16 mill. kroner håndteres sentralt ved å øke budsjett for renteinntekter. Dette reduserer overskuddsprognosen for Helse Nord RHF.

Den reduserte pensjonskostnaden sammenlignet med saldert budsjett 2023 forklares hovedsakelig ved endringer i de økonomiske forutsetningene som ligger til grunn for beregning av pensjonskostnaden, herunder spesielt økt forventet avkastning på pensjonsmidler fra 3,7 % til 5,1 %.

Nytt anslag for pensjonspremie for 2023 innebærer en økning og forklares i hovedsak med økt lønnsvekstanslag fra 4,2 % til 5,25 %, og høyere inflasjon og G-regulering enn tidligere. For å håndtere premieøkningen likviditetsmessig gis Helse Nord anledning til å øke bruken av premiefond i KLP med 743 mill. kroner, samt at rammen for kassakreditt økes med 208 mill. kroner.

Adm. direktør kommer tilbake til styret senere ved behov for justering av interne rammer for kassakreditt. Evt. likviditetsutfordringer som følge av høy pensjonspremie vil midlertidig løses gjennom kortsiktige forskudd.

Kompensasjon for økt arbeidsgiveravgift

Helse Nord er bevilget 66,8 mill. kroner i særskilt tilskudd til dekning av utgifter som følge av den midlertidig økte arbeidsgiveravgiften på inntekt over 750 000 kroner.

Bevilgningen fordeles mellom RHF og helseforetakene basert på beregning av kostnadsøkning for 2023.

Resultatbasert finansiering

Helse- og omsorgsdepartementet har oppdatert beregningsgrunnlaget for resultatbasert finansiering og Helse Nord tilføres 1,6 mill. kroner. Økt bevilgning fordeles til helseforetakene basert på nøkkelen for resultatbasert finansiering for 2023.

Medevac-pasienter

Norge deltar i det europeiske samarbeidet for medisinsk evakuering av pasienter fra Ukraina, som skjer gjennom EU sin ordning for sivil beredskap (UCPM). Regjeringen har vedtatt å ta imot inntil 550 pasienter for behandling i spesialisthelsetjenesten. Ved utgangen av mars i år hadde det kommet om lag 210 pasienter. Foreløpige anslag legger til grunn mottak av om lag 325 pasienter i 2023.

I RNB foreslås bevilgningen til behandling av Medevac-pasienter økt med 200 mill. kroner. For Helse Nord utgjør dette 5 mill. kroner. Kostnadsoverslagene er basert på prognoser og det vil komme en oppdatering til høsten. Tildelingene vil avregnes mot faktiske kostnader. Adm. direktør foreslår at bevilgningen foreløpig holdes sentralt og fordeles etter faktiske kostnader.

Økte lånebevilgninger

I RNB foreslås å endre prinsippet for prisjustering av lånerammene til de regionale helseforetakene slik at statlige lånerammer prisjusteres med faktisk byggekostnadsindeks som Statsbygg bruker for å prisjustere rammene i sine prosjekter. Frem til nå har lånerammen blitt justert med den generelle deflatoren som benyttes for prisjustering av driftsbevilgninger til spesialisthelsetjenesten. Endringen gjøres også med tilbakevirkende kraft for perioden 2015 til 2022 for prosjekter med lånebevilgning i 2023.

Helse Nord kan ta opp om lag 200 mill. kroner mer i lån og dette er innarbeidet i økonomisk langtidsplan.

Andre endringer

Fagteam 2. halvår

Det ble i *styresak 21-2023 Budsjett 2023 – justering av rammer nr. 1* (styremøte 15. mars 2023) satt av midler til fagressurser som skal bidra i omstillingsarbeidet (jfr. *styresak 176-2022 Konstituering av adm. direktør i Helse Nord RHF*).

Det er besluttet at kontrakten med fagressursene forlenges ut 2023. Kostnadene er estimert til 3,0 mill. kroner og foreslås finansiert av midler fra styrets disposisjonskonto.

Barnepalliative team

Helse Nord ble i Statsbudsjettet tildelt 3,7 mill. kroner til Barnepalliative team jf. *styresak 21-2023 Budsjett 2023 – justering av rammer nr. 1* (styremøte 15. mars 2023). Helse Nord har tidligere prioritert 1 mill. kroner av egne midler til formålet (lagt til UNNs basisramme). Adm. direktør foreslår at samlet økonomisk ramme på 4,7 mill. kroner fordeles med 2/3 til UNN (regionalt og lokalt team) og 1/3 til Nordlandssykehuset (lokalt team).

Administrative tildelinger

Forskning

Fordeling av tilskudd til forskning oppdateres i tråd med rammevedtak i Universitetssamarbeidet 9. november 2022, og tildeling av prosjektmidler i Tildelingsutvalget 29. november 2022.

Fagnettverksmidler

For 2023 fordeles 2 mill. kroner til fagnettverk i foretaksgruppen.

Tertialets forbedringspris

Forbedringsprisen for høst 2022 gikk til Avdeling for kreft og lindrende behandling ved Nordlandssykehuset, for forbedringsarbeidet «Persontilpasset digital oppfølging av kreftpasienter for en sikrere hverdag». Basisrammen til Nordlandssykehuset økes med 0,2 mill. kroner.

Felles regional samling til ungdomsråd i Helse Nord

Det er tildelt 0,15 mill. kroner til Nordlandssykehuset til gjennomføring av felles regional samling for ungdomsråd i Helse Nord.

Administrerende direktørs vurdering

Adm. direktør er tilfreds med at det bevilges økte rammer for å finansiere lønns- og prisvekst utover budsjettforutsetningene.

Økte bevilgninger kompenserer kostnadsøkninger utover våre forutsetninger i budsjett 2023 og i økonomisk langtidsplan 2024-2027. Dette innebærer at de økte bevilgningene ikke løser utfordringene, og omstillingsarbeidet for en bærekraftig utvikling av spesialisthelsetjenesten i Nord-Norge videreføres upåvirket av dette.

Adm. direktør vurderer at disponeringene i denne styresaken understøtter Helse Nord's målsettinger og er i tråd med gitte føringer.

Vedlegg: Justerte inntektsrammer 2023

Vedlegg:

Inntektsrammer 2023 (tall i 1000 kr)

Basisramme 2023	RHF	Styrets disp	Finmark	UNN	NLSH	Helgeland	Sum
Sum basisramme 2023, per oktober 2022	1 786 521	334 643	1 999 470	6 337 032	3 920 888	1 735 521	16 114 074
Samling for landets regionale sikkerhetsavdelinger	-104			104			0
tiltaksplan samisk befolkning	-880		200	280	200	200	0
Omstillingsbevilgning 2023 ref styresak 4-2023 Konsolidert budsjett	-37 584	-132 416	24 000	77 000	48 000	21 000	0
Tilleggsbevilgning styresak 21-2023 Budsjett 2023 – justering av rammer nr. 1		700	40 000	126 000	78 000	35 000	279 700
Tilleggsbevilgning 2023, omstillingsbevilgning for 2023 styresak 21-2023			20 000				20 000
Medisinerstudenter				10 000			10 000
Persontilpasset medisin (presisjonsmedisin)		-3 650		3 650			0
Fagteam 1. halvår	3 000	-3 000					0
Felles regional samling for ungdomsrådene i Helse Nord	-150				150		0
Fagteam 2. halvår	3 000	-3 000					0
Fagnetverk	-2 041		40	1 346	610	45	0
Tertialets forbedringspris	-200				200		0
Redusert pensjonskostnad	-3 800	-16 500	-14 500	-79 000	-43 200	-4 100	-161 100
Lønns- og prisvekst utover opprinnelige forutsetninger	21 663	0	21 584	70 889	43 692	18 172	176 000
Forskningsmidler	-13 000			10 000	3 000		0
Sum basisramme 2023, justert budsjett	1 756 425	176 777	2 090 794	6 557 300	4 051 540	1 805 838	16 438 675

Øvrig ramme	RHF	Styrets disp	Finmark	UNN	NLSH	Helgeland	Sum
Sykestuer Finnmark			11 150				11 150
Kvalitetsregistre estimat, endelig fordeling i oppdragsdokument	40 915						40 915
Nasjonalt senter for e-helseforskning				43 182			43 182
Medisinsk undersøkelse barnehus				2 426	2 339		4 764
Bedre psykisk helsehjelp i barnevernet, pilot Bodø					7 349		7 349
Landsdekkende modell for rettspsyki					608		608
Døgnplass spiseforstyrrelse BUP				3 000			3 000
USI-stillinger			11 865	20 764	14 832	8 899	56 360
USI-stillinger fra 1. sept 22			-	3 152	4 729	1 576	9 456
Tilskudd til turnustjeneste estimat, fordeles oppdragsdokument	203		958	2 479	2 041	1 036	6 717
Helikopter Kirkenes	55 844		8 624				64 468
Fellesoperert redningshelikopterbase Tromsø og Svalbard				10 339			10 339
Landingsskisse Hammerfest (investeringstilskudd)			72 983				72 983
Endringer i bioteknologien			241	3 616	401	201	4 460
Barnealliativ team		-		2 158	1 593		3 751
Persontilpasset medisin				12 034			12 034
Tverrfaglig helsekartlegging				2 838			2 838
Tarmkreftscreening			1 200	2 700	2 200	1 200	7 300
Tarmkreftscreening justering mars 23				522			522
Tarmkreftscreening justering mars 23			4 500	8 300	8 100	3 700	24 600
Tarmkreftscreening justering april 23			48				48
Medevac-pasienter		5 000					5 000
Økt arbeidsgiveravgift for ytelser over 750.000	1 300	-	9 800	34 300	15 000	6 400	66 800
SUM øvrig ramme 2023, justert budsjett	98 262	5 000	121 369	152 417	58 583	23 012	458 644

Resultatbasert finansiering	RHF	Styrets disp	Finmark	UNN	NLSH	Helgeland	Sum
Fordeling 2023	11 425			29 065	19 526	9 084	69 100
Oppdatert bevilgning RNB, inkl lønns- og prisvekst			421	1 072	720	335	2 549
SUM resultatbasert finansiering 2023 justert budsjett	-	-	11 846	30 137	20 247	9 419	71 649

Øremerket tilskudd Nasjonale tjenester (konto 3340)	RHF	Styrets disp	Finmark	UNN	NLSH	Helgeland	Sum
Nasjonal kompetansetjeneste, antibiotikaresistens				8 103			8 103
Nasjonal komp.tjeneste for barn og unge med funksjonsned.	2 732						2 732
Nasjonal komp.tjeneste for inkontinens og bekkenbunnsyk.				2 729			2 729
Samisk nasjonal kompetansetjeneste - psykiskhelsevern og rus			4 599				4 599
Nasjonal kompetansetjeneste for døvblinde				3 304			3 304
Ufordelt Nasjonale tjenester							-
Døvblindesentre	49 752			8 958			58 710
SUM Nasjonale tjenester 2023, justert budsjett	52 485	-	4 599	23 094	-	-	80 177

Øremerket tilskudd Forskning (konto 3320)	RHF	Styrets disp	Finmark	UNN	NLSH	Helgeland	Sum
Forskningsmidler, faste bevilgninger og flerårige prosjekter. Nye prosjekter 2023	55 978		2 684	12 993	8 656	2 189	82 500
Lønns- og prisvekst	1 761						1 761
Justering tildeling juni	(21 214)		1 925	16 207	2 794	288	-
SUM øremerket forskning 2023, justert budsjett	36 525	-	4 609	29 200	11 450	2 477	84 261